

HrZZ
Hrvatska zaklada
za znanost

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
poljoprivrede

Crtica o projektu OPTI-SHEEP

*Izv.prof.dr.sc. Jelena Ramljak, dr.sc. Marija Špehar, izv.prof.dr.sc. Ante Kasap,
prof.dr.sc. Boro Mioč, prof.dr.sc. Ante Ivanković, izv.prof.dr.sc. Ivan Širić,
doc.dr.sc. Valentino Držaić*

*24. savjetovanje uzgajivača ovaca i koza u Republici Hrvatskoj i 23. Izložba hrvatskih ovčjih i kozjih sireva ::
24.-25. listopada 2022. :: Trogir*

O projektu

- *„Genomska karakterizacija, konzervacija i selekcija s optimalnim doprinosima kod hrvatskih mliječnih pasmina ovaca“*
- Trajanje: 01.01.2019. - 31.12.2023.
- Financiranje: Hrvatska zaklada za znanost
- Istraživačka skupina:
  - Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
  - Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
  - Sveučilište u Edinburghu, Roslin Institute

Istarska i paška ovca

- Izvorne (lokalne) pasmine – tradicija uzgoja
- Provedba uzgojno selekcijskog rada → povećanje mliječnosti
- Fenotipski podaci + porijeklo (pedigre) → UV za svojstva mliječnosti

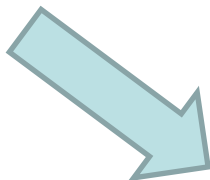
Cilj projekta – strategija OCS

UZGOJ

**SELEKCIJSKI
NAPREDAK**

Procjena UV

**Optimalni
Doprinos
Selekcije
(OCS)**

**GUBITAK
GENETSKE
VARIJABILNOSTI**

Preživljavanje
jedinki

**UZGOJ U
SRODSTVU**

Inbriding depresija
Štetni aleli

Uzorkovanje (1)

Agrolaguna d.d., Broskvar Josip,
Capolicchio Vesna, Cetina Stana,
Kaić Mario, Kliman Dean,
Kolić Marija, Kutić Marijan,
Macan Vedran, Murtić Seno,
Percan Ariana, Peršić Dina,
Terlević Alen, Zlatić Branko

1.209 uzoraka # 14 uzgajivača

Uzorkovanje (2)

A&S Gligora Ksenija, Brkljača Milan, Buljanović Antica, Buljanović Antonio, Crljenko Dražen, Čemeljić Mladen, Čemeljić Nedeljko, Dokoza Šime, Fabijanić Ante, Fabijanić Đovani, Fabijanić Josip, Fabijanić Renci, Kustić Ivan, Kustić Zvonko, MIH, Negulić Šime, Oliverić Zvonimir, Oštarić Vlado, Prtorić Ante, Prtorić Domagoj, Prtorić Marija, Sabalić Tonči, Stupičić Ive, Škunca Đurđica, Škunca Marko, Šupraha Josip, Šupraha Šime, Tauzer Mladen, Vidas Krunoslav, Vidas Tomislav, Vidušin Dinko, Zubović Franjo, Zore Jelena, Zubović Slavica

2.352uzoraka # 34 uzgajivača

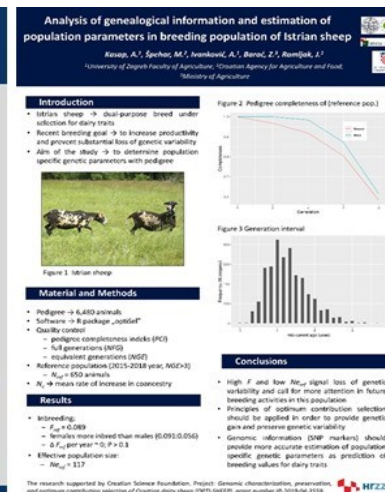
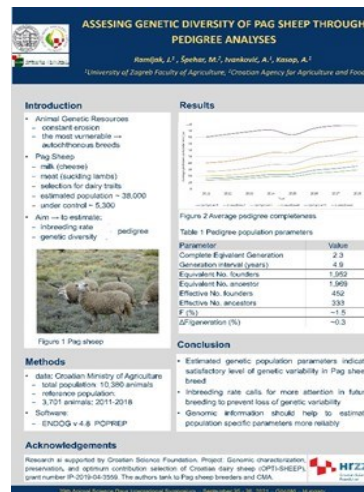

Genotipizacija (3) - *SNP50 BeadChip*

Pasmina	Izvor	Iznos	Institucija
Istarska	Mjera 10.2. „Potpora za očuvanje, održivo korištenje i razvoj genetskih izvora u poljoprivredi”	63.701,47	HPA
Paška			
Istarska	OPTI-SHEEP	198.194,6	HRZZ
Paška		196.695,0	
Paška	Savez uzgajivača ovaca i koza	56.130,35	SUOK
Paška	Mjera 10.2. „Potpora za očuvanje, održivo korištenje i razvoj genetskih izvora u poljoprivredi”	120.133,36	HAPIH
	Broj uzoraka: 3.561	634.854,78 kn 84.265,3 €	

Neki od ostvarenih rezultata

- 8 osam međunarodnih znanstvenih simpozija
World Congress on Genetics Applied to Livestock Production 2022., European Federation for Animal Production 2020-2022., Animal Science Days 2021. i 2022. te Simpozij agronoma 2021. i 2022.
- 13 publikacija
- sheme sparivanja ovnova koji bi trebali osigurati selekciju s optimalnim doprinosima

Praktični doprinos

- Postojeća metoda genetskog vrednovanja životinja na svojstva mliječnosti IO i PO

nadogradnja
OCS pristupom

- Čuva genetski varijabilitet i osigurava genetski napredak na svojstva mliječnosti

- **Dugoročna gospodarska opstojnosti u okvirima ekološke niše**

Zahvala

- Uzgajivači istarske ovce
- Uzgajivači paške ovce
- Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
- Ministarstvo poljoprivrede
- Hrvatska zaklada za znanost

Hvala na pozornosti

